

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

III kadencja

Komisja Małych i Średnich
Przedsiębiorstw
MSP-020-1-2000

Druk nr 2341
Warszawa, 8 listopada 2000 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Na podstawie art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu, Komisja Małych i Średnich Przedsiębiorstw wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Jacek Piechota.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Komisji

(-) Jacek Piechota

USTAWA
z dnia.....2000 r.
o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach
udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne

Art. 1

W ustawie z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. Nr 79, poz. 484 i Nr 80, poz. 511 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 60, poz. 693) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 35 w ust. 2 w pkt 2 skreśla się wyrazy „emitowane przez Skarb Państwa”;
  - 2) w art. 36:
    - a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Środki Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych przeznaczone są na:

      - 1) zabezpieczenie spłaty kredytów bankowych i odsetek od tych kredytów oraz wykonania zobowiązań wynikających z obligacji poręczonych lub gwarantowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego zgodnie z przepisami ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3.
      - 2) zabezpieczenie spłaty kredytów studenckich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. Nr 108, poz. 685 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 550), poręczonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego zgodnie z przepisami ustawy,
      - 3) pokrycie kosztów związanych z udzielaniem poręczeń lub gwarancji,
      - 4) spłatę zobowiązań z tytułu poręczeń Banku Gospodarstwa Krajowego za zobowiązania podmiotów z tytułu wspierania działalności małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. nr 101, poz. 1178) poręczeniami spłaty kredytów lub pożyczek,
      - 5) nabywanie obligacji oraz obejmowanie lub nabywanie akcji (udziałów) podmiotów udzielających poręczeń spłaty kredytów lub pożyczek dla małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt 4, z zastrzeżeniem ust. 2.
    2. Na cele wymienione w ust. 1 pkt 5 mogą być przeznaczane wyłącznie środki pochodzące z wpływów, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2.”
  - b) dotychczasowy ust. 2 otrzymuje oznaczenie ust. 3;
- 3) w art. 37:
  - a) po wyrazie „poręczeń” dodaje się wyrazy „lub gwarancji”;
  - b) po wyrazie „poręczenia” dodaje się wyrazy „lub gwarancji”;
- 4) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. 1. Kredyty i środki uzyskane z wyemitowanych obligacji, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, mogą być przeznaczone wyłącznie na:

- 1) finansowanie inwestycji,
- 2) zakup materiałów lub surowców do produkcji,
- 3) zakup towarów,
- 4) tworzenie nowych miejsc pracy,
- 5) finansowanie kontraktów eksportowych.

2. Do poręczeń i gwarancji stosuje się art. 4 oraz odpowiednio art. 8 i 34.

3. Szczegółowe warunki i tryb udzielania poręczeń lub gwarancji, a także nabywania lub obejmowania papierów wartościowych, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 5 oraz wysokość, warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tych tytułów określi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.”.

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Proponowane zmiany w ustawie mają zwiększyć efektywność działania Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych, pozwolić na maksymalne wykorzystanie jego kapitału oraz umocnić jego rolę w promowaniu rozwoju drobnej przedsiębiorczości, co jest podstawowym celem działania Funduszu. Przyjęcie proponowanych zmian pozwoli na uelastycznienie działalności Funduszu.

Trzyletni okres funkcjonowania ustawy wykazał, że jej zapisy wymagają uaktualnienia, związanego z przystosowaniem jej do zmieniających się realiów gospodarczych oraz umożliwienia realizacji w ramach ustawy celów zapisanych w dokumencie rządowym pod nazwą „Kierunki działań Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw do 2002 roku”.

Podstawowym założeniem nowelizacji ustawy jest rozszerzenie zakresu przedmiotowego i zastosowanie nowych form działania Funduszu oraz wprowadzenie instrumentów pozwalających na wspieranie, przez Bank Gospodarstwa Krajowego, lokalnych instytucji udzielających poręczeń dla małych i średnich przedsiębiorstw.

W pierwszym przypadku proponuje się objęcie poręczeniami kredytów przeznaczonych m.in. na :

- zakup towarów handlowych, co ma w szerszym stopniu ułatwić dostęp do poręczeń KFPK firmom o charakterze handlowym, które stanowią ok. 40% ogółu małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce;
- tworzenie nowych miejsc pracy, co ma duże znaczenie zarówno w wymiarze gospodarczym jak i społecznym. O skuteczności i potrzebie stosowania instrumentu poręczeń w tym zakresie przekonują wyniki i efekty działalności lokalnych funduszy poręczeniowych, które w swoich portfelach poręczeniowych posiadają wiele kredytów o tym charakterze i przyczyniły się do powstania wielu nowych miejsc pracy;
- finansowanie kontraktów eksportowych realizowanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa. Proponowany zapis umożliwi wprowadzenie w życie opracowanego przez BGK i Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych „Pakietu Ekspert”, stanowiącego zespół instrumentów wspomagających finansowanie eksportu. Pozwoli to na zwiększenie konkurencyjności małych i średnich eksporterów.

Zwiększeniu efektywności Funduszu służyć ma także rozszerzenie oferty BGK o udzielanie gwarancji oraz objęcie poręczeniami i gwarancjami zobowiązań z tytułu emisji obligacji m.in. komunalnych. Kapitał pozyskany przez lokalne społeczności z emisji obligacji mógłby posłużyć do rozwoju regionalnego, a tym samym stwarzania możliwości rozwoju drobnej przedsiębiorczości.

Bank Gospodarstwa Krajowego mógłby w znacznie większym niż dotychczas stopniu aktywnie wpływać na rozwój lokalnych instytucji poręczeniowych i tworzyć spójny system poręczeń kredytowych w kraju. Umożliwić to mają dwa instrumenty proponowane w znowelizowanej ustawie :

- system regwarancji udzielanych przez BGK w ramach środków Funduszu. Instrument ten skierowany byłby przede wszystkim do już działających funduszy lokalnych, których możliwości działania ograniczone wysokością kapitałów mogłyby być zwiększone regwarancją BGK.
- wspomaganie finansowe lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych. BGK z części przychodów uzyskiwanych z inwestycji kapitałowych Funduszu mógłby zasilać kapitały lokalnych funduszy w drodze zakupu ich udziałów lub akcji. Udział środków BGK powinien szczególnie stanowić uzupełnienie zgromadzonych kapitałów założycielskich tych funduszy lub być katalizatorem pozwalającym pozyskać środki z innych źródeł. Instrument ten w znacznym stopniu mógłby przyczynić się do powstania nowych funduszy, szczególnie w tych regionach gdzie obecnie brak jest tego typu instytucji wspomagających małe i średnie przedsiębiorstwa.

Należy podkreślić, że proponowane zmiany w ustawie, które niewątpliwie powinny zdynamizować działalność KFPK jak i funduszy lokalnych, nie powodują zwiększenia środków budżetowych na ten cel, a jedynie pozwalają uruchomić rezerwy tkwiące w KFPK, wynikające z wielkości posiadanego i systematycznie powiększanego kapitału Funduszu, jak też możliwości stosowania mnożnika finansowego. Wpływy Funduszu mogą się także zwiększyć w wyniku zniesienia ograniczenia inwestycji środków Funduszy w papiery emitowane przez Skarb Państwa, co pozwoli na wybór optymalnej z punktu widzenia zysków i ponoszonego ryzyka formy inwestycji.

Projekt ustawy nie powoduje skutków dla budżetu państwa, ponieważ dotyczy wyłącznie środków finansowych pochodzących z inwestycji Krajowego Funduszu Funduszu Poręczeń Kredytowych.

Warszawa, 6 listopada 2000 r.

Pan Poseł
Jacek Piechota
Przewodniczący Komisji
Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Opinia
w sprawie zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i
gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby
prawne z polskim Układem stowarzyszeniowym i prawem Unii
Europejskiej

I. Przedmiot regulacji projektu

Projekt ustawy opracowany i wniesiony przez Komisję Małych i Średnich Przedsiębiorstw Sejmu RP dotyczy zmiany ustawy z dnia 8.5.1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. Nr 79 poz. 484 ze zm.). Projekt zmierza do wprowadzenia 4 zmian w rozdz.9 ustawy – Poręczenia udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych (KFPK; art. 35 ust. 2 pkt 2, art. 36 ust. 1 i 2, art. 37, art. 38). Modyfikacje pierwsza i trzecia przepisów ustawowych wiążą się z usunięciem lub dodaniem sformułowań. Zmiany druga i czwarta nadają nowe brzmienia normom ustawy w odniesieniu do przeznaczania środków z KFPK oraz przeznaczania kredytów i środków uzyskanych z emisji obligacji poręczanych lub gwarantowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

II. Układ stowarzyszeniowy i prawo wspólnotowe

Ustawę, do zmiany której zmierza projekt komisyjny należy umiejscowić w kontekście pomocy państwowej. Oznacza to, że do projektu będą miały zastosowanie art. 63, w tym zwłaszcza § 1 pkt (iii) Układu oraz art. 87 [92] Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W pierwszym przypadku przepis stanowi, że sprzeczne z Układem jest udzielanie jakiegokolwiek pomocy publicznej, która zniekształca lub grozi zniekształceniem konkurencji przez faworyzowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów, o ile może to mieć negatywny wpływ na handel między państwami członkowskimi. Traktat z zastrzeżeniem § 2 i 3 zakazuje analogicznie udzielania pomocy przez państwo lub z zasobów państwowych.

III. Projekt ustawy w świetle Układu i prawa wspólnotowego

Spośród proponowanych zmian merytoryczne znaczenie ma nowelizacja art. 36 i 38. Art. 36 w nowym brzmieniu stanowi konkretyzację wersji aktualnie obowiązującej przez wyczerpujące wyliczenie celów, na które mogą być przeznaczone środki KFPK. Żaden z nich nie daje podstaw, aby na etapie tworzenia prawa kwestionować zgodność z Układem stowarzyszeniowym czy prawem wspólnotowym. Jakkolwiek bowiem zwłaszcza cele z ust. 1 pkt 1, 3-5 mogą wiązać się z zakazami wymienionymi w punkcie II opinii, to jednak dla stwierdzenia sprzeczności niezbędne byłoby jeszcze ustalenie konkretnych okoliczności pomocy (np. wpływu na handel między Polską a UE). Ponadto, pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw, o której mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 jest traktowana w sposób uprzywilejowany (zob. art. 1 rozp. Rady nr 994/98 z 7.5.1998 r. o stosowaniu art. 92 i 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwowej, O.J. 1998, L 142, s. 1).

Projektowany art. 38 natomiast wiąże się głównie z ścisłym wyliczeniem celów, na które mogą być przeznaczane kredyty i środki uzyskane z emisji obligacji. Również w tym przypadku trudno ocenić na tym etapie sprzeczność proponowanej zmiany z Układem stowarzyszeniowym czy prawem wspólnotowym. Stosunkowo największe ryzyko sprzeczności z Układem i prawem wspólnotowym w przypadku pomocy związanej z finansowaniem kontraktów eksportowych, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 5. Jednak także w tym przypadku nie można ustalić niezgodności in abstracto.

IV. Wniosek

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna ani z polskim Układem stowarzyszeniowym, ani z prawem wspólnotowym.

Opracował: prof. dr hab. Cezary Mik

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

deskryptory bazy REX: Unia Europejska, Skarb Państwa, kredyty

---

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 10 listopada 2000 r.

Cena - 0,48 zł + 22% VAT

